

POSUDEK VEDOUCÍHO PROJEKTU

Název práce: CENTRUM DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ „Pod Slovany“

Vedoucí práce: Ing.arch.Michal Kuzemský

Diplomantka: Bc. Leona Vítková

Leona Vítková zpracovávala zadání, které je podrobně popsáno v „Zadání diplomní práce“. Program navrhovaného domu je záměrně několikrát menší než zadaná „parcela“, resp. místo k řešení. Z několika důvodů. Jedním z nich bylo, že diplomanti museli učinit rozhodnutí kam v rámci řešeného místa dům umístit, tedy jak relativně malým domem uchopit větší území a jak se zbytkem území naloží a učiní celé území srozumitelným, tedy ne rozpačitě zbytkovým, jak je tomu nyní.

Leona umístila svůj dům do dolní špičky parcely. Výhod je několik. Z ulice „Na Moráni“ zůstává výhled na Emauzy a koneckonců na celé malebné vrstvení ulice Pod Slovany. Dům má zahradu, která je ve dne přístupná veřejnosti. Samo o sobě jen propíchnutí zdi brankami, je gesto, které v Praze známe a velmi dobře nastavuje vztah mezi územím za zdí a mimo ní. O této pražské tradici by se dalo psát i více, ale není to nezbytné. Ze situace, či z půdorysu je patrný geometrický rozvrh, který může při prostém ortogonálním půdorysném průmětu působit překomponovaně, ovšem v realitě (dokladované zákresy) se tento dojem ztrácí. Celek působí rostle a samozřejmě. Nemá čelo a záda. Plnohodnotně může být chápán jak z ulice Na Moráni a tak příchodem odspodu, z klasicizující části Palackého náměstí. Stejně tak je tomu s geometrií domu. V realitě je méně čitelná komponovaná a řízená deformace.

U prostorového rozvrhu domu, resp. u půdorysu bych se rád zastavil podrobněji. Autorka složitě našla konzervativní schema. Na obou koncích domu velké místnosti spojené podélnou chodbou. Mimo jiné tím vyřešila i jeden velmi těžký technický úkol: jak do půdorysu vícepodlažního domu vložit chráněnou požární únikovou cestu, tak, aby se tato stala integrální součástí vnitřního půdorysu. Vznikla tak jakási analogie vstupní haly buržoazních bytů (včetně materializace podlahy a podobně). Chodba spojující oba konce domu je v kontextu řečené analogie správně dlouhá, je vítanou cezurou rozlišující utilitární a soukromé versus veřejné a otevřené - na obou koncích chodby. Stejným typologickým bonbónkem jako vložení schodišťové haly je rokokové oboustranné prolomení chodby – to je vtip, který si může dovolit někdo, kdo má půdorys pod kontrolou. Leona přesně věděla co dělá. Ne, modernista tento půdorys nepochopí. Ba co víc, nemá jej pochopit. Nepochopení je úspěchem. Reference buržoazních činžáků jsou pro něj zapovězeny a někdy později je vezme na milost a bude je dogmaticky obhajovat, stejně jako to nyní dělá s městskými bloky. Dogma střídá dogma, to je princip modernity. Naproti tomu vrstvení referencí, poučení z existujícího, svobodné nakládání se zdroji je principem soudobé tradice. Tradicionalismus je největší rebelie. Tuto rebelii předkládá Leona. S jakým klidem olemovala secesní šlehačkou sokl budovy. Smekám. Je to na hraně kýče? No ano, samozřejmě.

A ještě něco. Pohodlí. Sleduji půdorysy a perspektivy interiérů, rozhraní mezi vnitřkem a vnějškem a pohodlí je spojujícím znakem celého návrhu. Včetně zahrady. Co víc mohu jako architekt nabídnout, než pro město ctění kontextu a klientovi nabízet pohodlí?

Dům je institucí. Považuji to za součást řečeného pohodlí a zatracuji módní slovo de-institucionalizace. O instituci se totiž lze i opřít. Může mi být v těžké chvíli pomocníkem, který mne ujistí, že moje selhání je legitimní, že jsem momentálně v křehkém stavu na bezpečném místě, ne v hippie komunitě. O tom konec konců mohu přemýšlet na jenom z mnoha příjemných míst, která dům nabízí a sedíce v ušáku před obloukovým oknem mohu poprosit některého z asistentů, ať zavolá mému zaměstnavateli, že jsem tlak nevydržel. Jsme totiž lidmi. Těmi blbými tvory. Sami na sebe dobrovolně vytváříme ten největší tlak a sami sobě navrhujeme domy, kam se před tím tlakem jdeme ukrýt či vyléčit. Žádná esoterika a víra v léčivou moc drahokamů to nespraví. I takové domy v Praze jsou a vedou je šarlatáni.

Mimo ostatní jsem prohlédl, s jakou péčí je projekt zpracován graficky. Vše výše řečené se konzistentně promítlo i do této složky projektu.

Leona Vítková navrhla realistickou instituci, k pohlazení romantickou. Akord. Mám úctu. Svoji kolegyni, navrhuji známku jednoznačné **A**.

V Praze dne 11.6.2018 Michal Kuzemský